

Česká školní inspekce

Karlovarský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Sportovní gymnázium, Plzeň, Táborská 28

Táborská 28, 326 00 Plzeň

Identifikátor školy: 600 009 459

Termín konání inspekce: 8. - 11. březen 2004

Čj.:	e1-1050/04-5140
Signatura:	od4zx554

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo

- ❖ zjištění a zhodnocení personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v předmětech německý jazyk a dějepis vzhledem ke schváleným učebním dokumentům;
- ❖ zjištění a zhodnocení materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v předmětech německý jazyk a dějepis vzhledem ke schváleným učebním dokumentům;
- ❖ zjištění a zhodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v předmětech německý jazyk a dějepis vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Sportovní gymnázium se nachází v Plzni v městské čtvrti Slovany. Budova školy je umístěna v uzavřeném areálu s udržovanou parkovou úpravou a je velmi dobře dostupná prostředky veřejné hromadné dopravy.

Zřizovatelem školy je Plzeňský kraj, Kroupova 18, 301 00 Plzeň. Škola je příspěvkovou organizací. Jedinou součástí školy je sportovní gymnázium. Kapacita školy je 490 žáků.

Škola je svým zaměřením na tělesnou výchovu – sportovní přípravu jedinou státní školou tohoto typu v Plzeňském kraji. Výuka ve škole je organizována podle učebních plánů gymnázia s čtyřletým a osmiletým studijním cyklem; vyučovány jsou studijní obory: 79-41-K/420 Gymnázium – sportovní příprava, 79-41-K/413 Gymnázium – tělesná výchova a 79-41-K/813 Gymnázium – tělesná výchova.

V době inspekce má škola 18 tříd, z toho deset tříd osmiletého studijního oboru a osm tříd čtyřletých studijních oborů, vždy po jedné třídě studijního oboru v ročníku. Školu navštěvuje celkem 482 žáků, z toho 119 žáků plní povinnou školní docházku.

Vzhledem ke specifickému zaměření školy jsou žáky školy nejen žáci z Plzeňského kraje, ale i z ostatních krajů České republiky.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti školy jsou hodnoceny vzhledem ke sledovaným předmětům vyučovaným v rámci osmiletého i čtyřletého studijního programu, tj. německému jazyku a konverzaci v německém jazyku, dějepisu a semináři z dějepisu.

Výukou německého jazyka ve škole je pověřeno pět pedagogických pracovníků včetně ředitelky školy; výuku předmětu konverzace v německém jazyku vede zahraniční lektorka. Všichni vyučující splňují podmínky pedagogické a odborné způsobilosti pro výuku předmětu.

Výuku dějepisu, včetně vedení semináře z dějepisu a zájmového historického kroužku, zajišťují čtyři učitelé, kteří mají odbornou a pedagogickou způsobilost.

Pedagogická pracovnice jmenovaná ředitelkou školy do funkce výchovného poradce je dlouholetá zkušená pedagožka; splňuje podmínky pedagogické a odborné způsobilosti stanovené právním předpisem pro výkon funkce a v současné době si doplňuje kvalifikaci studiem výchovného poradenství.

Většina vyučujících sledovaných předmětů jsou zkušení pedagogičtí pracovníci se středně až dlouhodobou pedagogickou praxí; pouze jeden vyučující má krátkou pedagogickou praxi.

Skladba úvazků je vzhledem k délce pedagogického působení jednotlivých vyučujících i jejich kvalifikaci optimální. Mezi sledovanými vyučujícími není žádný začínající učitel, vyučující spolupracují v rámci předmětových komisí i na neformální úrovni.

Činnost, organizaci a řízení školy, včetně její organizační struktury, vymezuje několik dokumentů školy, např. Statut školy, Organizační řád školy a Vnitřní řád školy pro školní rok 2003/2004, všechny dokumenty nabývají účinnosti 1. září 2003 a částečně se dublují. Specifikovány jsou v nich zejména oblasti jako poslání a úkoly školy, řízení a vedení školy, kompetence vedoucích pracovníků školy a pracovní náplně a povinnosti zaměstnanců školy. Z organizačního schématu vyplývá rozdělení organizace na jednotlivé úseky (úsek výchovně-vzdělávací činnosti, úsek sportovní činnosti, správní a ekonomický úsek školy) i kompetence členů vedení školy (ředitelka školy, zástupce ředitelky školy pro sportovní činnost, zástupkyně ředitelky školy pro výchovně-vzdělávací činnost). Složení předmětových a dalších komisí, včetně jejich vedení, správcovství kabinetů a oblast působení výchovné poradkyně jsou vymezeny v dalších návazných dokumentech školy. K nim patří zejména Plán práce na školní rok 2003/2004, Plán kontrolní a hospitační činnosti ředitelky školy a zástupců ředitelky školy na školní rok 2003/2004 aj. Součástí školních dokumentů je koncepce rozvoje školy. Pravidla pro provoz školy jsou zpracována částečně v dokumentech Vnitřní řád školy a Plán práce na školní rok 2003/2004; ty obsahují mimo jiné ustanovení definující povinnosti výchovných pracovníků – učitelů i trenérů a dalších zaměstnanců školy.

Přenos informací uvnitř školy je uskutečňován obousměrně prostřednictvím pravidelných porad vedení, provozních porad zaměstnanců školy, výstupů z činnosti sportovní rady a trenérských rad, plánovaných jednání pedagogické rady, schůzek a jednání předmětových komisí, pomocí nástěnek v prostorách školy (především ve sborovně) a v každodenním styku též osobním rozhovorem.

Poradním orgánem ředitelky školy je pedagogická rada, která dle záznamů z jejích jednání řeší výchovné a vzdělávací problémy žáků. Zaměstnanci školy jsou pravidelně svoláváni ke krátkým i delším provozním poradám, kde jsou aktualizovány měsíční plány práce a předávány aktuální informace. Ve škole je ustanoveno osm předmětových komisí, které respektují zaměření školy. Vyučující cizích jazyků jsou sdruženi v předmětové komise cizích jazyků; vedením sekce německého jazyka je pověřena zkušená učitelka. Činnost komise je plánována; součástí plánu práce je plán exkurzí, spolupráce s partnerskými školami a další vzdělávání pedagogických pracovníků. Respektovány jsou rovněž mezipředmětové vztahy. Předmětová komise vytyčuje pro oblast výuky cizích jazyků hlavní úkoly pro daný školní rok; Ve školním roce 2003/2004 se týkají jednak problematiky obsahu výuky cizích jazyků (závažnost osnov, přiměřená náročnost výuky, důsledné provádění oprav, příprava maturitních otázek a textů) jednak jejího materiálně-technického zabezpečení (vybavení kabinetu cizích jazyků, učebnice, časopisy, denní tisk). Plnění úkolů je pravidelně sledováno. Kontrolní činnost vedoucí předmětové komise spočívá v kontrole dodržování schválených tematických plánů v pravidelných čtvrtletních intervalech či v kontrole počtu stanovených písemných prací. Kritéria pro kontrolní písemné práce žáků jsou rovněž rámcově vymezena a diferencována v souladu s obecně platnými didaktickými zásadami i psychohygienickými zásadami respektujícími věkové zvláštnosti žáků. Jeden z méně obvyklých úkolů předmětové komise pro školní rok 2003/2004 představuje příprava a realizace webových stránek školy v cizím jazyce. Garantováním obsahu výuky dějepisu a vedením předmětové komise je pověřena zkušená učitelka. Učitelé sledovaných předmětů mezi sebou úzce spolupracují v předmětové komisi dějepisu a základů společenských věd a společně zajišťují návaznost výuky v jednotlivých ročnících. Předmětová komise pravidelně vyhodnocuje plnění tematických plánů a garantuje plnění osnov.

Z předložené dokumentace vedené oběma předmětovými komisemi vyplývá, že se podílejí na tvorbě a plnění plánu práce školy (účast na akcích, soutěžích), zabývají se sledováním nových metod a postupů ve výuce, aktualizací stávajících učebnic, zpracováním časových plánů učiva a vypracováním osnov volitelných předmětů, předávání poznatků ze vzdělávacích akcí, organizací školních kol soutěží a olympiád apod. Písemné zápisy pořizované z jednání předmětových komisí jsou pravidelně předkládány vedení školy.

Kontrolní činnost vedení školy, které tvoří ředitelka školy a její dva zástupci, je plánovitá. Kromě členů vedení školy se na ní dále podílejí výchovná poradkyně a vedoucí předmětových komisí. Hlavními nástroji kontroly jsou přímá kontrola stanovených úkolů, včetně kontroly vedení povinné dokumentace, a hospitační činnost. Hospitační činnost zahrnující předměty sledované inspekci spadá do kompetence ředitelky školy; jednotlivé úkoly stanovené ročním plánem jsou plánovány do čtyř období; vztahují se ke konkrétním vyučujícím, třídám a předmětům. Z provedených hospitací jsou pořizovány zápisy, vyučující jsou se závěry hospitací prokazatelným způsobem seznámeni. V případě potřeby jsou formulována opatření k odstranění zjištěných nedostatků. Provádění následných kontrol nebylo vzhledem k nízkému počtu realizovaných hospitací zjištěno; plán hospitací ředitelky školy není plněn počínaje druhým čtvrtletím kontrolovaného školního roku. Kontrolou vedení školní dokumentace zahrnující třídní knihy, třídní výkazy, protokoly o komisionálním zkoušení aj. je pověřena zástupkyně ředitelky školy; zjištěné drobné formální nedostatky byly se zástupkyní ředitelky školy projednány. Zobecněné poznatky vyplývající z kontrolní činnosti ředitelky školy, zástupců ředitelky školy, výchovné poradkyně i předsedů předmětových komisí jsou předávány na poradách zaměstnanců školy a při jednáních předmětových komisí.

V oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků týkající se kontrolovaných předmětů je využívána zejména nabídka vzdělávacích akcí, které zprostředkovává regionální pedagogické centrum, organizuje pedagogická fakulta se sídlem v místě školy či zahraniční vzdělávací instituce se sídlem v České republice. Současně se škola sama aktivně zapojuje do vzdělávání budoucích učitelů, nabízí a umožňuje výkon souvislé pedagogické praxe studentům místní pedagogické fakulty. Vedení školy spolu s příslušnými předmětovými komisemi koordinuje vzdělávání učitelů podle potřeb školy; podporuje rovněž vlastní aktivity vyučujících v oblasti sebevzdělávání.

Z dokumentace předložené ke kontrole vyplývá, že hodnocení pedagogických zaměstnanců v kontrolovaném období neprobíhalo ve všech oblastech průběžně a plynule podle stanovených plánů. K přerozdělení úvazků, kterým byly řešeny problémy v oblasti výchovně-vzdělávací práce z prvního pololetí školního roku 2003/2004, přistoupilo vedení školy s časovou prodlevou. Nedostatky v oblasti vedení a hodnocení pedagogických pracovníků zjištěné v průběhu inspekce neměly na kvalitu výuky ve sledovaných hodinách negativní vliv.

Personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti jsou ve sledovaných oblastech hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti jsou hodnoceny především vzhledem ke sledovaným předmětům, tj. německému jazyku, konverzaci v německém jazyku, dějepisu a semináři z dějepisu.

Škola je umístěna v účelně a moderně zařízené vícepatrové budově v blízkosti plaveckého bazénu. Kromě speciálně vybavených odborných učeben, laboratoří a učeben výpočetní

techniky disponuje škola dvěma tělocvičnami, běžeckým tunelem s třemi dráhami, speciální judo-tělocvičnou, posilovnou, regenerační místností a školní knihovnou. V přízemí školy je umístěna vrátnice školy, v prvním patře pak ředitelna školy se sekretariátem, sborovna učitelů, pracoviště zástupců ředitelky školy a kancelář ekonomického úseku. Nezbytné zázemí poskytují učitelům kabinety, kde mají k dispozici potřebné pomůcky.

Pro výuku německého jazyka není ve škole zřízena odborná učebna. Jeho výuka je organizována převážně v kmenových učebnách jednotlivých tříd, částečně rovněž v odborných učebnách jiných předmětů, např. výtvarné výchovy. Pouze jedna z navštívených učeben odpovídá svým uspořádáním nárokům na moderní pojetí výuky cizího jazyka ve smyslu podpory komunikativních dovedností; v ostatních učebnách je školní nábytek uspořádán klasickým způsobem. V polovině učeben, které byly v rámci hospitační činnosti navštíveny, je instalována didaktická technika (TV a videopřehrávač či alespoň zpětný projektor). Všichni vyučující jsou pro výuku předmětu vybaveni přenosnými magnetofony a audio-nahrávkami; kazetové magnetofony jsou na základě požadavků předmětové komise podle finančních možností školy postupně nahrazovány magnetofony s CD mechanikou. Ve škole jsou používány tři ucelené řady učebnic opatřené schvalovací doložkou MŠMT; dvě z nich vyhovují lépe cílům moderní výuky cizího jazyka, protože umožňují větší orientaci výuky na nácvik komunikativních dovedností. Výběr učebnic je korigován předmětovou komisí, zároveň však je respektován individuální výběr učebnice vyučujícím. Žáci gymnázia, kteří plní povinnou školní docházku, jsou vybavováni učebnicemi v souladu se zákonným předpisem; nákup učebnic pro žáky čtyřletých studijních oborů a vyššího stupně osmiletého gymnázia zajišťuje pedagogický pracovník školy na základě objednávky žáků. Žáci mají k dispozici pracovní sešity, po dohodě se žáky jsou ve vyšších ročnících používány dva cizojazyčné časopisy. Kabinet cizích jazyků je vybaven didaktickými pomůckami (mapami, atlasy, soubory fotografií a obrázků), jazykovědnými a slovníkovými příručkami v počtu, který umožňuje kvalitní výuku. Vyučující rovněž využívají materiálně-technického zázemí školy (vybavení kabinetů vyučujících výpočetní technikou s tiskárnami, kopírovací stroje ve škole) k výrobě vlastních pracovních materiálů, které přinášejí s sebou do výuky.

Ve škole je zřízena odborná učebna dějepisu a zeměpisu s televizí a videopřehrávačem, k dispozici jsou zde videokazety, nástěnné mapy, tabule s tematikou uvedených předmětů a velmi dobře vybavená příruční knihovnička. Výuka v odborné učebně probíhá podle rozvrhu. Vzhledem k velkému počtu hodin výuky těchto předmětů ve škole je výuka dějepisu částečně organizována též v kmenových učebnách jednotlivých tříd; jejich estetická podnětnost pro výuku tohoto předmětu je po stránce motivační nižší. Pro výuku dějepisu jsou žáci vybaveni učebnicemi a atlasy, rovněž v odborné učebně jsou dějepisné atlasy k dispozici v dostatečném množství. Ve výuce jsou kromě učebnic používány také různé podpůrné texty vytvářené vyučujícími pomocí reprodukcí techniky (kopírovací stroje a tiskárny), již mají ve škole k dispozici.

Pro sledované předměty jsou ve škole zřízeny kabinety, které jsou vybaveny základními učebními pomůckami pro zabezpečení názorné výuky. Vybavení školy pomůckami, které mají vyučující sledovaných předmětů z větší části k dispozici ve svých kabinetech, a didaktickou technikou (zpětné projektory, televizory, videopřehrávače a magnetofony) je standardní a pro potřeby výuky postačující. Vyučující i žáci mohou využívat také školní knihovnu se základním fondem učitelské i žákovské knihovny; např. pro potřeby výuky německého jazyka je knihovna vybavena několika svazky německy psané beletrie. Ve školní knihovně mohou žáci také relaxovat v případě volných hodin trávených ve škole. Samostatná studovna není z důvodu nedostatku volných prostor ve škole zřízena; totéž platí v případě samostatného pracoviště pro výchovnou poradkyni. Sdílení společného kabinetu s dalším vyučujícím není pro práci výchovné poradkyně, k jejímž úkolům patří řešení problémů specifického charakteru, optimální.

Úroveň vybavení navštívených učeben školním nábytkem je velmi dobrá, starší školní nábytek je postupně dle finančních možností školy nahrazován nábytkem novým.

Kontrolní činnost zaměřená ke zlepšení stavu v oblasti materiálně-technických podmínek je plánovaná a soustavná. Učitelé sledovaných předmětů mají možnost se prostřednictvím příslušných předmětových komisí vyjadřovat ke stavu vybavení kabinetů, v případě dějepisu i k vybavení odborné učebny. Na základě jejich požadavků vedení školy plánuje a dle finančních možností školy realizuje doplňování a modernizaci didaktické techniky, učebnic, odborné literatury a pomůcek.

Materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti jsou ve sledovaných oblastech hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Vyučované obory

Ve škole jsou realizovány tři studijní obory; studijní obor 79-41-K/813 Gymnázium – tělesná výchova podle učebního plánu gymnázia s osmiletým studijním zaměřením a studijní obory 79-41-K/413 Gymnázium – tělesná výchova a 79-41-K/420 Gymnázium - sportovní příprava podle učebního plánu gymnázia s čtyřletým vzdělávacím cyklem. Učební plány jsou opatřeny schvalovací doložkou MŠMT ČR. Ve všech studijních oborech jsou německý jazyk a dějepis vyučovány jako povinné předměty.

Učební plány školy pro výuku ve školním roce 2003/2004 jsou sestaveny v souladu se schválenými dokumenty vyučovaných studijních oborů. Schválené učební plány jsou rozpracovány a konkretizovány v podmínkách školy v rozsahu povolených úprav. Výuka německého jazyka i dějepisu probíhá ve všech ročnících osmiletého i v obou oborech čtyřletého studijního programu. Volitelný předmět konverzace v německém jazyce navštěvují v kontrolovaném školním roce žáci posledních dvou ročníků osmiletého i čtyřletého studijního programu; seminář z dějepisu žáci posledního ročníku osmiletého studijního programu i čtyřletých studijních oborů.

Pro oba volitelné předměty byly vyučujícími vypracovány osnovy, které jsou schváleny příslušnými předmětovými komisemi a ředitelkou školy. Učební osnovy všech sledovaných předmětů jsou dodržovány.

Týdenní časová dotace i obsah učiva sledovaných předmětů v jednotlivých ročnících odpovídají schváleným učebním dokumentům. Členění učiva do jednotlivých ročníků vychází z učebních osnov, návaznost výuky mezi jednotlivými ročníky je zajištěna.

Výuka sledovaných předmětů je v souladu se schválenými učebními dokumenty školy.

Rozvrh hodin pro školní rok 2003/2004 souhlasí s učebními plány a s reálnou výukou; psychohygienické zásady jsou při sestavování rozvrhu vcelku respektovány. Při zařazování sportovní přípravy žáků do rozvrhu hodin v průběhu dopoledního vyučování musí však vyučující přizpůsobovat výuku aktuálnímu stavu žáků a počítat s jejich větší unavitelností.

Škola vede povinnou dokumentaci v souladu se školskými předpisy. Kontrolované třídní knihy, třídní výkazy a osobní listy žáků, rozvrhy hodin a protokoly z komisionálních zkoušek jsou vedeny na předepsaných tiskopisech. Po věcné a obsahové stránce je povinná dokumentace vypovídající, drobné formální nedostatky byly projednány se zástupkyní ředitelky školy a odstraněny v průběhu inspekce. V třídních výkazech jsou zachycovány

podstatné informace o průběhu vzdělávání žáka, včetně zdůvodnění udělení výchovných opatření. Záznamy z jednání pedagogických rad jsou vedeny podle interního předpisu školy – jednacího řádu pedagogické rady; v rozporu s jeho ustanovením o následné kontrole není plnění úkolů ukládaných pedagogickou radou v záznamech z jejich jednání doloženo. Většina povinné dokumentace školy je však vedena průkazně.

Vedení povinné dokumentace je průkazné.

Kontrola dodržování učebních osnov ve sledovaných předmětech je v kompetenci ředitelky školy a předsedů předmětových komisí. Na základě pokynu ředitelky školy zpracovali vyučující těchto předmětů tematické plány, jejich soulad s učebními osnovami jednotlivých předmětů je schvalován příslušnou předmětovou komisí a ředitelkou školy. Z dokumentace předložené ke kontrole vyplývá, že dodržování učebních osnov je ředitelkou školy sledováno prostřednictvím hospitační činnosti v průběhu školního roku i prostřednictvím kontroly práce předmětových komisí. Ty předkládají písemné záznamy o kontrole plnění tematických plánů jednotlivými vyučujícími v pravidelných intervalech. Kontrolní činnost vedení školy v oblasti naplňování učebních dokumentů je plánovaná a soustavná.

Kontrola naplňování učebních osnov je účinná.

Vedení školy zpracovalo Vnitřní řád školy pro školní rok 2003/2004, jedná se o rozsáhlý dokument, jehož součástí jsou mimo jiné také Vnitřní klasifikační řád školy a Vnitřní řád pro žáky gymnázia při sportovní přípravě. Jednotlivé body řádů školy směrem k žákům jsou formulovány jako příkazy s cílem detailně vymezit práva i povinnosti žáků a žakovských služeb. Vnitřní klasifikační řád školy je zpracován v souladu s platným právním předpisem, sjednocuje kromě jiného pravidla klasifikace, ukládání výchovných opatření a konkretizuje některé specifické oblasti související se zaměřením školy – např. podmínky pro udělení individuálního studijního plánu. Žáci jsou se zněním vnitřního řádu seznamováni na začátku školního roku. Podíl žáků školy na formulaci řádu školy nebyl zjištěn.

Systém předávání informací vůči rodičům je funkční, je realizován běžným způsobem, tj. organizováním pravidelných třídních schůzek i konzultačních hodin. O udělení výchovného opatření či o neprospěchu žáka jsou zákonní zástupci nezletilých žáků informováni prokazatelným způsobem, doklady jsou shromažďovány v osobní dokumentaci žáků.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu školy je funkční.

Funkcí výchovné poradkyně je pověřena zkušená pedagogická pracovnice s dlouholetou praxí, kvalifikační podmínky stanovené příslušným právním předpisem pro výkon této funkce jmenovaná učitelka splňuje částečně, v současné době si doplňuje kvalifikaci studiem výchovného poradenství. Pro svoji činnost vypracovala plán práce, který je v souladu s plánem práce školy a obsahuje aktivity ze všech oblastí působení, jimiž je ředitelkou školy pověřena. Sleduje a eviduje žáky se specifickými vzdělávacími potřebami zejména na nižším stupni osmiletého gymnázia. Funkci školního psychologa škola nemá zavedenu, využívá služeb pracovníků Pedagogicko-psychologické poradny v Plzni.

Výchovná poradkyně působí také jako metodička zdravého životního stylu a dbá na plnění úkolů z oblasti prevence. Jak vyplývá z pracovních povinností výchovné poradkyně, účastní se schůzek vedení školy s rodiči potenciálních zájemců o studium ve škole, shromažďuje podklady pro výroční zprávu školy a webové stránky školy z oblasti výsledků žáků v různých olympiádách a soutěžích. Významnou oblastí její práce jsou aktivity v oblasti směřování žáků k další profesní orientaci žáků, organizuje besedy s představiteli Úřadu práce, zástupci vysokých a vyšších odborných škol, spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou

a kromě vybavení přihlášek žáků k dalšímu studiu shromažďuje též informace o uplatnění absolventů školy.

Do oblasti kompetencí výchovné poradkyně, které jsou výslovně uvedeny v dokumentech školy, patří rovněž povinnost účastnit se jednání s rodiči žáků, kteří mají výchovné nebo vzdělávací problémy. Plnění této povinnosti jí v kontrolovaném období školního roku 2003/2004 nebylo vedením školy minimálně v jednom zjištěném případě fakticky umožněno. Práci výchovné poradkyně ztěžuje neexistence samostatného pracoviště. Pro rodiče žáků i žáky samotné jsou určeny konzultační hodiny výchovné poradkyně a třídní schůzky. Po předchozí domluvě s výchovnou poradkyní mají žáci i rodiče možnost přijít na konzultaci i v jinou dobu. Schránka důvěry, která je ve škole zřízena, neobsahovala v letošním školním roce žádný podnět ze strany žáků. Své připomínky a podněty mohou žáci podávat prostřednictvím svých zástupců ve školním parlamentu, který se schází v pravidelných intervalech či podle potřeby.

Výchovné poradenství přispívá ke zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech německý jazyk a konverzace v německém jazyku

Německý jazyk je vyučován ve všech ročnících osmiletého i v obou studijních oborech čtyřletého gymnázia; konverzace v německém jazyku je jako volitelný předmět vyučována v posledních dvou ročnících osmiletého i čtyřletého studijního cyklu. Týdenní hodinová dotace obou předmětů je v souladu se schválenými učebními dokumenty školy a odpovídá učebním plánům. Výuka v obou předmětech je plánována; učební osnova předmětu německý jazyk je rozpracována jednotlivými vyučujícími do časově tematických plánů, které s jedinou výjimkou vycházejí z obsahu používaných učebnic. Návaznost výuky v jednotlivých ročnících je zaručena. Cíle sledované výuky byly většinou stanoveny vhodně a přiměřeně vzhledem k věku žáků a s ohledem na aktuální stav vyučované skupiny; respektovány byly též individuální potřeby žáků.

Výuku povinného předmětu německý jazyk zajišťuje pět vyučujících; v průběhu inspekční činnosti byly provedeny hospitace u čtyř pedagogických pracovníků, jedna vyučující nebyla ve škole přítomna. Všichni vyučující mají vysokoškolské vzdělání pro přípravu učitelů všeobecně vzdělávacích předmětů s aprobační německý jazyk. Výuku konverzace v německém jazyku zajišťuje zahraniční lektorka. Pouze jeden vyučující má kratší pedagogickou praxi, po stránce odborné a věcné však není tímto faktem výuka předmětu negativně ovlivněna.

Sledované hodiny německého jazyka a konverzace v německém jazyku byly organizovány v běžných kmenových učebnách jednotlivých tříd, částečně též v odborné učebně výtvarné výchovy. Většina učeben působila pozitivním estetickým dojmem, motivační prvky pro výuku cizího jazyka zde však chyběly. Výjimkou je pracovní výtvarné výchovy s nestandardním uspořádáním lavic, které umožňuje přirozenou komunikaci mezi učitelem a žáky i mezi žáky navzájem. Žáci měli ve sledovaných hodinách k dispozici učebnice a sešity, v některých hodinách byla zařazena práce s pracovními sešity či doplňkovými pracovními materiály a tabelárními pomůckami (mapy). Učitelé téměř ve všech sledovaných hodinách zařazovali práci s didaktickou technikou – magnetofony s audio-nahrávkami, ne vždy však bylo využití didaktické techniky účelné a efektivní. Také slovníkové příručky byly vyučujícími přinášeny do hodin, k systematické práci s nimi jsou však dle reakce žáků vedeni jen některými vyučujícími.

Ve sledované výuce převažovala frontální výuka, která byla vhodně doplňována samostatnou individuální prací žáků, méně často i prací ve dvojicích. Téměř ve všech sledovaných

hodinách byly zařazovány přiměřené aktivizující učební činnosti, pouze v několika hodinách, kde byl důraz kladen výhradně na upevnění gramaticko-lexikální stránky jazyka, převažoval jazykový projev vyučujícího; v těchto hodinách byly rovněž v menší míře zařazovány aktivity poskytující žákům prostor ke vzájemné komunikaci. Společným rysem převážně většiny sledovaných hodin byla komunikace v cizím jazyce na úrovni učitel – žák, pouze ve dvou hodinách dvou různých vyučujících byl sledován nácvik komunikačních dovedností na úrovni žák – žák. Psychohygienické zásady byly ve většině hodin dodržovány, učitelé střídali činnosti, tempo výuky bylo většinou přizpůsobeno věku i schopnostem žáků, prostor pro relaxační činnosti nechyběl zejména v nižších ročnících. Hodiny, ve kterých nebylo tempo výuky přizpůsobeno aktuálnímu stavu třídy (zvýšené únavě žáků po sportovním tréninku, pomalejší reakci žáků při práci s poslechem zapříčiněné nedostatečně procvičenou slovní zásobou), nebo hodiny, kde nebyla ze strany učitelů věnována dostatečná pozornost psychohygienickým zásadám (např. pozdní ukončení hodiny), se vyskytly jen ojediněle.

Úroveň motivace žáků ze strany vyučujících byla ve sledovaných hodinách různá. V žádné ze sledovaných hodin nechyběl motivační vstup; v nižších ročnících vyučující využívali především sborové recitace říkadel, zpěvu či různých motivačních her, ve vyšších ročnících pak převážně řízené konverzace, různých forem opakování, ústního i písemného prověřování znalostí žáků či pouhého konstatování obsahu a cíle hodiny. V průběhu hodin mělo motivační charakter zařazování různých jazykových soutěží a her přiměřených věku žáků, samostatné individuální práce (křížovek, doplňovacích cvičení), ve vyšších ročnících pak využití mezipředmětových vztahů, práce s didaktickými pomůckami (mapami a atlasy) či s texty - zařazování konverzačních témat, jež byla žákům po obsahové stránce blízká. Pozitivní vliv mělo rovněž průběžně převážně kladné verbální hodnocení žakovských výkonů ze strany většiny učitelů. Větší aktivita a zapojení žáků do výuky byly sledovány převážně v nižších ročnících, kde byly vhodně střídány různé činnosti; menší zájem o výuku německého jazyka byl sledován jen u některých žáků vyšších ročníků, pozornost těchto žáků se vyučujícím přes velkou snahu nedařilo vždy získat či trvale udržet.

Ve většině sledovaných hodin byla vytvořena příznivá pracovní atmosféra, převažoval vstřícný a přátelský přístup vyučujících k žákům. Žáci většinou respektovali dohodnutá pravidla vzájemné komunikace, pouze v jenom případě si nerespektování příkazu vyučujícího žákyni vyžádalo razantnější verbální zásah ze strany učitele.

Jazykové znalosti a dovednosti žáků vyučující ověřují průběžně, nejčastěji formou ústního frontálního zkoušení, využíváno je také individuální zkoušení a písemné testy. Sledované zkoušení žáků bylo zaměřeno jak na schopnost aktivního použití jazyka (převážně v monologickém projevu žáka), tak na prověření znalosti mluvnice a slovní zásoby formou překladu či doplňovacích cvičení. Sledovaná klasifikace ústního zkoušení i kontrolovaných písemných prací žáků byla přiměřená jejich výkonům; klasifikace ústního zkoušení byla vyučujícími zdůvodňována, většinou však pouhým zdůrazněním a výčtem žakových nedostatků. Naopak klasifikace písemných projevů je u většiny vyučujících založena na sčítání dosažených plusových bodů. Výchova žáků k sebehodnocení byla sledována u poloviny vyučujících, k vzájemnému hodnocení žáci vedeni nebyli. Celkové hodnocení výkonů žáků v závěru hodiny bylo prováděno většinou vyučujícími.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v německém jazyce i konverzaci v německém jazyku jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech dějepis a seminář z dějepisu

Dějepis je vyučován ve všech ročnících osmiletého i v obou studijních oborech čtyřletého gymnázia, volitelný předmět seminář z dějepisu je organizován pro žáky oktávy a čtvrtých

ročníků čtyřletého studijního programu po dvou hodinách týdně. Výuka v obou předmětech je účelně plánována a rozvržena do rozsáhlejších tematických celků, které jsou probírány chronologicky. Seminář z dějepisu navštěvují žáci na základě výběru maturitního předmětu či volby typu vysoké školy. Celková časová dotace hodin obou předmětů odpovídá schváleným učebním plánům. Cíle sledované výuky byly stanoveny vhodně a přiměřeně vzhledem k věku a studijnímu programu, výuka je plánována s respektem k individuálním potřebám žáků. Záznamy v třídních knihách a obsahy tematických plánů svědčí o kontinuitě výuky mezi jednotlivými ročníky.

Výuka byla sledována u všech čtyř vyučujících, kteří mají odborné vzdělání pro výuku sledovaných předmětů a většinou delší pedagogickou praxi.

Dějepis je vyučován zčásti v kmenových třídách, učebny jsou poměrně esteticky podnětné, obsahu výuky však jejich vybavení přizpůsobeno není. Část hodin dějepisu a seminář z dějepisu jsou vyučovány odborné učebně dějepisu a zeměpisu, která je velmi dobře vybavena mapami, audiovizuálními pomůckami a odbornou literaturou. V hodinách byly využívány učebnice i dějepisné atlasy, vyučující výklad učiva doplňovali různými odbornými a ilustračními texty. Pro práci v hodinách i pro domácí přípravu byly důležitou pracovní pomůckou sešity. V některých hodinách byly prakticky a účelně využity i zpětný projektor a ukázky z historických textů. Dějepis, zejména regionálním dějinám, jsou věnovány také některé vkusné nástěnky a obrazová výzdoba na chodbách. Z činnosti historického kroužku, pod vedením jednoho z učitelů dějepisu, byl vydán Sborník Circulus historicus, věnovaný regionálním dějinám.

Organizace výuky byla většinou účelná, metody a formy práce v hodinách byly zvoleny vhodně a s potřebným efektem využity. Převládající formou práce se žáky nižších ročníků byl řízený frontální rozhovor. Často byla zařazena samostatná práce s textem a výklad. Některé úseky vyučovací hodiny však byly časově příliš rozsáhlé a výuka ztrácela na dynamice. Ve většině hodin byli žáci vedeni k samostatnému vyhledávání informací a k vlastnímu úsudku. Výchovná a nauková složka v dějepisě byly vyvážené. Ve vyšších ročnících využívali vyučující většinou výklad a diskusní formu vedení výuky, žáci byli ještě výrazněji vedeni ke komunikaci a k vytváření vlastních soudů a názorů. Práce v jednotlivých třídách někdy probíhala ve skupinách, žáci aktivně spolupracovali mezi sebou i s vyučujícími.

Psychohygienické podmínky byly velmi dobré, žáci měli většinou možnost relaxace a uvolnění.

V hodinách nechyběla úvodní motivace a přirozené napojování aktuálního vývoje mezinárodní situace. Žáci byli velmi dobře motivováni možností vyjádřit svůj názor i možností aktivně ovlivnit průběh výuky. Vyučující využívali dosavadních životních zkušeností žáků; v některých případech s výrazným výchovným účinkem. Žáci i učitelé otevřeně formulovali své vlastní postoje. Vyučující často upozorňovali na mezipředmětové souvislosti a vedli i žáky k jejich vyhledávání. Jako významný motivační prvek sloužila, zejména v semináři z dějepisu, témata z regionálních dějin.

Atmosféra ve třídách byla tvůrčí a přátelská, žáci jednali otevřeně a respektovali stanovená pravidla chování.

Hodnocení probíhalo většinou slovně, žáci byli na chyby a nedostatky upozorňováni taktně, vyzdvihovány byly spíše jejich úspěchy. Klasifikace byla stanovována většinou na základě ústního zkoušení a písemných testů, které jsou zadávány vždy po skončení tematického bloku. Klasifikace je navíc objektivizována tím, že žákům jsou vedením školy zadávány testy standardizované, které umožňují srovnání výsledků žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech dějepis a seminář z dějepisu jsou vynikající.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

Výsledky vzdělávání a výchovy v německém jazyce jsou zjišťovány standardním způsobem, tj. průběžnou klasifikací. Nad rámec osnovami předepsaných kontrolních prací jsou na základě interní dohody členů předmětové komise zadávány žákům nižšího gymnázia dvě kontrolní písemné práce ročně a žákům maturujících ročníků souhrnný gramaticko-lexikální test, který je sestavován vyučujícími předmětu a schvalován předmětovou komisí cizích jazyků. Standardizované testy vytvářené komerčními organizacemi má škola rovněž k dispozici; vyučující je však nezařadují plošně, nýbrž pracují s nimi individuálně. Takto získávané výsledky neumožňují srovnání úrovně výuky německého jazyka ve škole s ostatními středními školami.

K hodnocení výsledků výuky dějepisu využívá škola standardizované testy komerčních organizací, které umožňují srovnání výsledků. Vlastní i standardizované testy jsou zadávány průběžně během školního roku a jejich výsledky slouží zejména k porovnání vědomostí jednotlivých žáků. Výsledky testů slouží vedení školy též ke korekci subjektivního pohledu učitelů při klasifikaci žáků.

Celkové hodnocení průběhu vzdělávání a výchovy

Průběh vzdělávání a výchovy je ve sledovaných oblastech velmi dobrý.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Soulad zřizovací listiny s rozhodnutím o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení

Zřizovací listina školy je v souladu s rozhodnutím o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina vydaná Plzeňským krajem, Kroupova 18, 3001 00 Plzeň ze dne 31. května 2001 pod čj. 187, s účinností od 1. června 2001;
2. Změna zřizovací listiny, dodatek č. 1, vydaný Plzeňským krajem, Kroupova 18, 301 00 Plzeň ze dne 31. srpna 2001 pod čj.: 450/01 s účinností od 1. září 2001;
3. Protokol o provedení změny v síti škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydaný MSMT pod čj.: 19 067/2003-21 ze dne 15. května 2003 s účinností od 1. září 2003;
4. Učební plány gymnázia ve školním roce 2003/2004;
5. Třídní knihy vedené ve školním roce 2003/2004;
6. Třídní výkazy všech tříd ve školním roce 2003/2004;
7. Personální dokumentace vedení školy, učitelů sledovaných předmětů a výchovné poradkyně;
8. Rozvrh hodin pro školní rok 2003/2004;
9. Vnitřní řád školy, včetně Vnitřního klasifikačního řádu školy s účinností od 1. září 2003;
10. Organizační řád školy, včetně organizačního schématu ze dne 1. září 2003;
11. Statut školy ze dne 1. září 2003;
12. Záznamy z jednání pedagogické rady ve školním roce 2003/2004;
13. Jednací řád pedagogické rady ze dne 1. září 2003;

14. Plán práce školy na školní rok 2003/2004;
15. Učební osnovy sledovaných předmětů;
16. Plán hospitační činnosti ředitelky školy na školní rok 2003/2004 z 1. září 2003;
17. Plán hospitační činnosti zástupkyně ředitelky školy na školní rok 2003/2004 z 1. září 2003;
18. Plán práce výchovné poradkyně - školní rok 2003/2004;
19. Koncepce výchovného poradenství vypracovaná ve školním roce 1999/2000;
20. Hodnocení práce v oblasti výchovného poradenství za školní rok 2002/2003 ze 17. června 2003;
21. Protokoly z komisionálních zkoušek konaných ve školním roce 2003/2004;
22. Hospitační záznamy ředitelky školy, zástupkyně ředitelky školy a výchovné poradkyně za školní rok 2003/2004;
23. Plán práce předmětové komise cizích jazyků na školní rok 2003/2004 z 28. srpna 2003;
24. Plán práce předmětové komise dějepisu a základů společenských věd pro školní rok 2003/2004;
25. Zápisy z jednání předmětových komisí kontrolovaných předmětů ve školním roce 2003/2004;
26. Výroční zpráva o činnosti školy a hospodaření školy ve školním roce 2002/2003;
27. Ročenka SG Plzeň – školní rok 2002/2003;
28. Koncepce školy;
29. Tematické plány vyučujících sledovaných předmětů pro školní rok 2003/2004;
30. Kontrolní písemné práce a písemné testy žáků ve sledovaných předmětech ve školním roce 2003/2004;
31. Vybrané žakovské knížky žáků nižšího stupně osmiletého gymnázia;
32. Popis práce třídního učitele a učitele;
33. Popis práce předsedy předmětové komise;
34. Kritéria odměn ze dne 1. září 2003;
35. Kritéria osobních příplatků ze dne 1. září 2003;
36. Kritéria pro stanovení odměny za práci třídního učitele (příplatku za třídnictví) ze dne 1. září 2003.

ZÁVĚR

Sledovaná výuka obou předmětů je vedena převážně zkušenými učiteli s odbornou a pedagogickou způsobilostí pro výuku. Vyučující úzce spolupracují po odborné i metodické stránce v rámci příslušné předmětové komise, respektovány jsou i mezipředmětové vztahy. Vedení školy práci předmětových komisí podporuje, pozornost je věnována též koordinaci obsahu a rozsahu výuky.

Pro výuku sledovaných předmětů v rámci realizace schválených studijních oborů disponuje škola potřebným materiálně-technickým zázemím, především dostatečným množstvím odborné literatury a základních pomůcek. Učebnice jsou ve sledovaných předmětech používány, učitelé žákům připravují vlastní pracovní texty. Na rozdíl od výuky německého jazyka probíhá výuka dějepisu alespoň částečně v odborné učebně dějepisu a zeměpisu; většina výuky sledovaných předmětů je organizována v běžných kmenových učebnách jednotlivých tříd. Stísněné prostorové podmínky školy neumožňují zřízení samostatného pracoviště pro výchovnou poradkyni.

Sledovaná výuka probíhá v souladu s učebními dokumenty, schválenými pro výuku v studijním oboru s osmiletým studijním programem i v obou studijních oborech čtyřletého gymnázia. Organizace výuky je efektivní, informovanost žáků a jejich zákonných zástupců je zajištěna.

V průběhu sledované výuky bylo většinou účelně využito efektivních metod a forem práce, které velmi často přispěly k aktivnímu učení žáků. Výuka je plánována, bezprostřední příprava učitelů a organizace hodin jsou velmi dobré. Žáci jsou v průběhu výuky různou měrou vedeni k samostatnosti, vzájemné spolupráci i k získávání komunikativních dovedností. Žáci jsou motivováni i hodnoceni převážně pozitivním způsobem, velmi dobrou oporou pro objektivní hodnocení žáků je pravidelné ověřování jejich znalostí.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Milena Jíšová	M. Jíšová v. r.
Členové týmu	PaedDr. Antonín Veselý	AntVeselý v. r.
	Zdeňka Srpová	

V Chebu dne 13. dubna 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 15. dubna 2004

Razítko

Ředitelka školy

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Milena Majerová

Majerová v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do čtrnácti dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucí inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Palackého 8, p. p. 47, 350 99 Cheb. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnoticí stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrá
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	6. května 2004	1051/04
Zřizovatel	6. května 2004	1051/04
Rada školy	Ne	

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.